

KEKKILÄ
GARDEN

Kekkilä Aia- ja suvilakomposter

Õnitleme!

Kekkilä Aia- ja suvilakomposter on hea valik biojätmete kompostimiseks.

Garantiitunnistus

Tootja annab materjali- ja tootmisvigu katva kaheaastase garantii. Palun helistage Kekkilä telefonil +358 02 790 48 00 või võtke ühendust edasimüüjaga. Palun hoidke ostutšekki ja garantiitunnistus alles kuni garantiiperioodi lõpuni.

Tehniline kirjeldus

	Kekkilä Aia- ja suvilakomposter	Lisamoodul
Mahutavus	310 liitrit	160 liitrit
Mõõtmed: läbimõõt kõrgus	980 mm 700 mm	980 mm 285 mm
Materjal	korpus: külmakindel ja UV-kaitsega pöördvalu-polüetüleen, soojustus: polüetüleenvaht, 10–15 mm	
Tarvikud	Kompostisegamispuhk	
Valmistatud	Soomes	

ET

Kompostimise põhivahendid

Köögi biojätmete kompostimiseks läheb vaja

- õige suurusega ja soojusisolatsiooniga kompostrit
- biojätmete kogumiskasti kööki
- puistearinet ja mahutit selle hoidmiseks
- labidat või segamispulka

Kompostimisprotsess

Kompostimine põhineb bioloogilisel lagunemisel. Jätmetes sisalduvad toitained võetakse ringlusse, et kasutada need ära taimede kasvu soodustava materjalina. Kompostmassis muudavad seened ja lagundavad mikroorganismid jätmed huumuseks ja samal ajal toodavad soojust, auru, toitesooli ja süsinikdioksiidi. Lagundamine toimub kõige tõhusamalt temperatuuril 30–45 °C. Soojusisolatsioon hoiab soojust kompostis. Kui kompostri ümbris on seestpoolt kuum ja aurune, näitab see, et kompostimine käib.

Mikroorganismid lagundavad jätmeid ainult siis, kui nad saavad korrapäraselt toitu. Elus püsimiseks vajavad nad hapnikku, vett ja toitaineid. Toitvat lämmastikku saadakse köögi olmejäätmetest, samas kui süsinik tuleb aiapäätmetest ja oksatükkidest. Seepärast soovitame kompostida köögi- ja aiapäätmeid samas kompostis. Kuiv aiaprügi ja puistearine suurendavad komposti õhulisust, seovad jätmetest lämmastikku ja tasakaalustavad niiskust.

Soovitame varuda kompostrite tarbeks mõne koti puistearinet. Puistearinet tuleks hoida siseruumides suletud anumades, et seda niiskuse eest kaitsta. Kui kompostit talvisel ajal pidevalt olmejäätmete või puistearinega ei täideta, siis kompostimisfunktsioon nõrgeneb või lakkab sootuks. Kompostimisprotsess algab taas, kui kompostis olev materjal on sulanud ja temperatuur tõusnud.

Paigaldus – juhised ja paigaldamine

Kompostrile kohta valides kaaluge järgmisi aspekte:

- täitmise lihtsus. Parim asukoht on prügikasti lähedal või aia ääres. Arutage asja naabriga, kui tahate panna kompostri oma aia serva. Pidage meeles ka seda, et kompostrit kasutatakse sageli ka talvel.
- piisavalt ruumi täitmiseks, tühendamiseks ja võimalikuks järelkompostimiseks ning puistearine mahutite ja muude kompostimistarvete jaoks.
- nõrgvedeliku, vihma- ja sulamisvee võib lasta imbuda maapinda. Enamasti on liiv või kruus parem alus.

Sisestusluuk – avamine ja lukustamine

Kompostri sisestusava luuk käib lukku, et luuk ei tuleks näiteks tugeva tuuleiili tõttu kompostri küljest ära. Luugi avamiseks joondage luugil olevad sümbolid kohakuti kompostril olevate sümbolitega, seejärel tõstke.

Kasutusjuhised – täitmine, hooldus ja tühjendamine

Kompostri täitmine

Kompostrit on lihtne kasutada. Katke põhi umbes 5 cm paksuse kihi jämedate oksatükkide või raagudega. Lisage kompostrisse korrapäraselt, vähemalt paar korda nädalas, kõõgi biojätmeid. Laotage majapidamisjätmed ühtlaselt ja lisage alati puisteainet 50–100% kõõgi biojätmete kogusest.

Niiskustase on õige, kui saate pigistada peotäiest kompostist välja mõne tilga vett. Kui kompost on liiga kuiv, tuleb seda kasta. Kui kompost on liiga märg, tuleb lisada puisteainet. Peale kõõgijätmete sobib komposter ka aiaprügi kompostimiseks ja kuivkäimla jäätmete järelkompostimiseks. Järelkompostimise ajal tuleks käimlajätmed katta puisteainega.

Komposti tuleks segada ja keerata iga kahe nädala tagant kas sobiva segamisulgaga või sõnnikuhargiga, et õhk käiks kompostist läbi. Kord kuus tuleks komposti põhjalikult segada ja katta kerge kihi puisteaineseguga.

Kompostri tühjendamine

Kõige parem on tühjendada kompostrit kevadel või sügisel, kui kompostmultši on aias kõige enam vaja. Kui komposter saab täis, võib seda tühjendada ka vahepeal, sest kompostmass vajab lagunemise jätkumiseks hapnikku.

Kompostri tühjendamiseks tõstke kompostri ülemine osa kõigepealt pealt ja asetage kõrvale. Kõrvale tuleks tõsta ka komposti pealmine kiht, et saada kätte rohkem lagunenu mass. Kompostri sisu võib kühveldada aiakärrusse ja seejärel tõsta komposti pealmine kiht tagasi kompostrisse. Lõpuks pange kompostri ülemine osa oma kohale tagasi.

Kompostri kasutamine aias

Komposti võib kasutada aias peaaegu igal pool. Siiski ei tohiks kõõgiljajaas kasutada käimlajätmeid sisaldavat komposti. Kompost on väga kange väetis. See seob niiskust, muudab mulla poorsemaks ja lisab toitaineid. Hästi töötav komposter annab pooleldi lagunenu kompostmassi juba mõne nädala möödudes ja komposti võib kasutada multšina põõsaste, puude ja teiste mitmeaastaste taimede all.

Poolvalmis komposti võib kasutada sügisel ka näiteks kõõgiljajaia mulla parandamiseks. Kui segate komposti aiamulda kevadel, peaks see olema täielikult lagunenu, seega pruun ja ühtlase kvaliteediga. Valmis komposti võib parandada, segades selle hulka aiaturvast.

Komposti võib veelgi paremaks muuta järelkompostimisega. Kompostmaterjal on järelkompostimiseks valmis, kui selles ei ole võimalik algseid jätmeid enam ära tunda. Järelkompostida võib eraldi kompostris või kompostikastis. Lahtine kompostihunnik tuleks kinni katta, et vältida toitainete väljauhutamist.

Kompostmuld on üldjuhul täiesti valmis 1–3 aasta pärast, kui kõik jätmed on lagunenu tumedaks ja ühtlase kvaliteediga huumuseks. Täielikult valminud komposti temperatuur on alanenu peaaegu ümbritseva temperatuurini. Pidage meeles, et isegi täiesti lagunenu komposti ei saa kasutada peenras üksinda, vaid seda tuleks segada turba ja/või liivaga. Soovitame segada peenramulla hulka ka lämmastikku. Hästi sõelutud valmis komposti võib kasutada ka muru väetamiseks.

Kompostitavad jäätmed

Köögijäätmed

- toidujäätmed, kohvi- ja teepaks, kalarapped
- puuviljad, köögiviljad, juurviljad ja nende koored
- rasvad, purustatud munakoored
- lemmikloomapuuriide jäätmed ja prügi
- lillepottide muld, taimejäänused, majapidamispaper ja pabersalvrätid

Aiast

- purustatud oksad ja varred
- niidetud muru
- kuivanud ja riknenud toiduained
- puude ja põõsaste lehed
- rehitsemisprügi

Jäätmed, mis tuleb sortida muul moel

- Plastid, plastmaterjaliga kaetud paber: põletatavad jäätmed
- Piima- ja mahlapakid: vedelikupakend/ringlussevõetav pakend
- Konservikarbid, pudelikorgid: ringlussevõetav materjal
- Klaas: ringlussevõetav klaas
- Portselan, keraamika, elektripirnid: segajäätmed
- Sigaretikonid, tolmuimejate tolmutotid: segajäätmed
- Kumm, imikumähkmed: segajäätmed/põletatavad jäätmed
- Tekstiilijäätmed: põletatavad jäätmed/rõivaste kogumispunktid
- Ohtlikud jäätmed: ohtlike jäätmete kogumispunktid

Probleemid ja lahendused

Probleem	Põhjus	Lahendus
Terav roisuhais	Kompost on liiga tihke ja märg	Lisage rohkesti puistearinet ja segage hästi läbi
Külmumine	Ebapiisavalt uusi jäätmeid, ebapiisav soojustus või liiga tihke ja märg kompost	Soojendage kompostmassi kuumaveepudeliga või täitke nagu tavaliselt, kompostimisprotsess algab uuesti kevadel
Kärbsed või tõugud	Ebapiisavalt puistearinet või halvasti kaetud loomsed jäätmed	Lisage puistearinet ja segage, segage munad ja tõugud massi sisse ja lükake komposti kõige kuumemasse ossa
Tuhasarnane kompostmass	Kompost on liiga kuiv ja liiga kuum	Niisutage leige veega ja segage
Sipelgad	Kompost on liiga kuiv	Niisutage sooja veega ja segage
Seened ja hallitus	Hallitus ja muud seened on normaalsed komposti lagundamisega seotud organismid	Hooldage komposti nagu tavaliselt
Kompost ei soojene	Kompostimisprotsess on lõppenud. Kompost on liiga kuiv. Kompost on liiga märg	Võtke kompost välja. Niisutage leige veega ja segage. Lisage puistearinet ja segage

Kontrollitud ja pakitud

(kuupäevaks)